

Zlatan Meškić *

Prikaz knjige
**INTERNATIONALES ERBRECHT
- EuErbVO/IntErbRVG**

**Autori: Walter Gierl/Andreas Köhler/Ludwig Kroiß/Harald Wilsch,
Izdavač Nomos, MANZ, 1. izdanje, München, Passau und Traun-
stein, 2015., 336 str.**

Knjiga „Internationales Erbrecht – EuErbVO/IntErbRVG“ izdata je dva mjeseca prije nego što je u državama članicama počela sa primjenom Uredba (EU) br. 650/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća od 4. jula 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (Sl. glasnik EU 2012, L 201, str. 107) , skraćeno Uredba o nasljeđivanju. Riječ je o do danas najvažnijem propisu EU usvojenom u oblasti nasljednog prava, konkretnije u pogledu međunarodno-privatnopravnih aspekata nasljeđivanja. U SR Njemačkoj je u svrhu provedbe Uredbe o nasljeđivanju donesen Zakon o međunarodnom nasljednom pravu i o izmjeni propisa o potvrdi o nasljeđivanju kao i izmjeni ostalih propisa (skraćeno Zakon o međunarodnom nasljednom pravu). U skladu sa navedenim pravnim razvojem, knjiga „Internationales Erbrecht“, sastoji se iz tri dijela: 1. dio posvećen je Uredbi o nasljeđivanju, 2. dio njemačkom Zakonu o međunarodnom nasljednom pravu, a 3. dio izmjeni ostalih propisa u svrhu usklađivanja sa Uredbom o nasljeđivanju.

Knjiga „Internationales Erbrecht“ ima kao predmet svog interesovanja potpuno nove odredbe prava EU i u svrhu njihovog provođenja donesene odredbe njemačkog prava, o kojima ne postoji praksa. Utoliko je neminovno osnovni cilj knjige da na pregledan i razumljiv način predstavi nove propise. To nije nimalo lak zadatak. Uredba o nasljeđivanju ima čak 84 odredbe, što je čini najvećom i najdužom Uredbom EU u oblasti međunarodnog privatnog prava, jer je pretekla do sada najveću Uredbu (EU) br. 1215/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. decembra 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgo-

---

* Prof.dr.sc., Pravni fakultet Univerziteta u Zenici.

vačkim stvarima sa 81. članom. Nadalje, Uredba o nasljeđivanju uklapa se u Uredbe EU novije generacije koje nisu posvećene samo pitanjima međunarodne nadležnosti i priznanja stranih sudskih odluka ili samo pitanju mjerodavnog prava, nego reguliše sve navedene oblasti. Uz sve to Uredba o nasljeđivanju uvodi i Evropsku potvrdu o nasljeđivanju, kojoj je u djelu posvećena dužna pažnja. Tako samo predstavljanje odredbi na sistematičan i jasan način nije jednostavan posao. Nadalje autori su sebi postavili za cilj da istovremeno predstave u svrhu provođenja uredbe doneseni njemački Zakon o međunarodnom nasljednom pravu, kao i sve ostale izmjene zakona u SR Njemačkoj.

Knjiga „Internationales Erbrecht“ slijedi cilj da novu pravnu regulaciju predstavi na cjelovit način. Zato nisu analizirana samo rješenja iz Uredbe EU, nego i sve izmjene u njemačkog zakonodavstvu. Autori su se svjesnoopredijelili da cjelovitosti daju prednost u odnosu na predstavljanje naučnih diskusija o svakom propisu do najsitnijeg detalja. Na taj način se osim cjelovitosti, postigla i preglednost. Svojim obimom od 336 stranica knjiga je veoma upotrebljiva za praksu, jer pruža uvid u kompleksna rješenja na način prilagođen kako korisnicima kojise s materijom susreću prvi put, tako i osobama iz nauke i prakse koji su u problematiku upućeni. Preglednost u ovoj materiji sa tako detaljnim propisima od izuzetnog je značaja, jer samu strukturu propisa čini jednostavnijom za razumijevanje i primjenu.

Stil pisanja knjige „Internationales Erbrecht“ inspirisan je klasičnim njemačkim komentarima propisa u pogledu broja i detalja pitanja koja se u knjizi otvaraju i u pogledu načina na koji se traže odgovori. Utoliko su se autori s obzirom na broj mogućih pitanja uspjeli ostvariti cjelovitost. Zarad preglednosti i smanjenog obima, morali su se suzdržati u pogledu broja različitih mišljenja koja bi u stilu klasičnih njemačkih komenatra predstavili kao moguće odgovore na pitanja, nego su se brže opredijelili za određeno stajalište koje su argumentovali i obrazložili. Autori sami navode da time slijede pravnu sigurnost. Naime, kod ovako obimnih izmjena zakonodavstva veoma je važno da autori obrade kako pitanja koja su do sada otvarana u praksi i ukažu na eventualnu izmjenu ili zadržavanje dosadašnjih rješenja, ali i da ukažu na potpuno nove razvoje i pravce. Velika je opasnost da u takvim situacijama predvidljivost rješenja u praksi bude bar privremeno narušena. Autori su sebi postavili cilj da ovim djelom pre-

ventivno djeluju protiv moguće pravne nesigurnosti. Utoliko su predložena rješenja i mišljenja o pojedinim propisima predstavljena kao skladna sa dosadašnjom njemačkom praksom i naukom, kao daljni razvoj iste ili kao potpuna novina, ali se ta relacija sa ranijim rješenjima stalno naglašava. To svakako doprinosi pravnoj sigurnosti.

Veoma je zanimljivo da su se autori opredijelili da u samom djelu koriste hipotetičke primjere u svrhu razjašnjenja određenog propisa. Pojedini primjeri inspirisani su ranijom sudskom praksom, čime se ukazuje na sličnosti i razlike sa prijašnjom pravnom situacijom. Ipak, neki su u potpunosti samostalno osmišljeni u svrhu pojašnjenja određenog propisa, čime se stil komentara ponešto miješa sa stilom udženika. U ovom slučaju to je u potpunosti opravdano i veoma efikasno. U kompleksnoj materiji kakva je međunarodno privatno pravo u nasljednim odnosima predstavljajući novog propisa nekada je nemoguće ostvariti bez konkretnog primjera. Kako je ovo djelo izašlo prije nego što se Uredba o nasljeđivanju počela primjenivati, upotreba hipotetičkih primjera jedino je rješenje. Posezanje za hipotetičkim primjerima veoma je hrabro za njemačke autorečije djelo stoji u konkurenciji sa obimnim komentarima Uredbe o nasljeđivanju, ali veoma uspješno u pogledu postizanja razumljivosti, preglednosti i pravne sigurnosti koje su autori stavili u prvi plan.

Uredbu o nasljeđivanju predstavlja u cjelosti Dr. Andreas Köhler, član akademskog vijeća Univerziteta u Pasau. Upravo Köhler udara pečat cijeloj publikaciji. On obimom preuzima najveću odgovornost komentarišući cjelokupnu Uredbu o nasljeđivanju na ukupno 160 stranica, a i najviše se poigrava sa stilom kombinujući naučne rasprave, praktične i hipotetičke primjere, sa suzdržanoću u pogledu detalja u svrhu očuvanja preglednosti. Walter Gierl, sudija Višeg zemaljskog suda u Minhenu, Prof. dr. Ludwig Kroiß, zamjenik predsjednika Zemaljskog suda u Traunsteinu i Harald Wilsch, diplomirani referent u Minhenu, iz stručnog i praktičnog vida objašnjavaju njemačke provedbene propise. Na naj način metodološki i sadržajno paralelno se zaokružuje cjelina kakvu Köhler nagovijestava.

Djelo će kako nauci, iskusnim i novim istraživačima, tako i praksi koja razumije njemački jezik omogućiti potpuni uvid u rješenja iz Uredbe o nasljeđivanju s jedne strane, i njemačku provedbu ove uredbe s druge strane.